

Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı Hakkında Eleştiriler

Yalova Üniversitesi Enstitüsü'nün yaptığı her şey, belki kontenjanın artırılması dışında, YÖK'ün bilgisi dâhilinde ve izniyle yapılmıştır. Verdiğim bilgilerde eleştirilecek bir husus var ise, bu hususların tek sorumlusu Yalova Üniversitesi değil, aynı zamanda YÖK'tür

Prof. Dr. Kemal Gözler

Uludağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ülkemizde hukuk eğitiminin kalitesi-ne ilişkin ciddi sorunlar var. Hukuk fakültelerinin sayısı artıkça bu sorunların ağırlığı da artıyor. Şüphesiz ki, bu sorunların nedenlerini de tartışmak lazım. Ama her şeyden önce bu sorunların hangi boyutlara ulaştığını somut örnekler üzerinden gözler önüne sermek gerekir.

İşte ben bu makalede bunu Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı örneği üzerinden bir ölçüde de olsa yapmaya çalışacağım. Makalede örnek olarak Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı incelenmiştir. Ama burada eleştirdiğim hususların sadece Yalova Üniversitesi'ne özgü olduğu sanılmamalıdır. Yalova Üniversitesi'ni çok tipik bir örnek olması nedeniyle seçtim. Ama burada eleştirdiğim hususlar, pek çok hukuk fakültemizde de az ya da çok vardır.

Yalova Üniversitesi 2008 yılında kurulmuştur. Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi ilk öğrencilerini 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında almıştır. Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı ilk öğrencilerini 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında almıştır.

Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nın "öğrenciler"e ve "öğretim üyeleri"ne ilişkin olan üstü yanları vardır:

I. Öğrenciler

Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı öğrencileri oldukça ilginç özellikler göstermektedir. Önce sayılarını görelim:

1. Öğrenci Sayısı: 60+61=121

Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'na 2013-2014 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılında, 60'ı tezli, 61'i tezsiz olmak üzere toplam 121, evet yanlış okumadınız tam yüz yirmi bir öğrenciyi kabul etmiştir.¹

Yeni kurulmuş bir üniversitenin kamu hukuku yüksek lisans

**Yalova Üniversitesi
Kamu Hukuku Yüksek
Lisans Programı'na
başvurmak için hukuk
fakültesi mezunu
olmaya gerek yoktur.
Bu programa İlahiyat
Fakültesi, Kamu
Yönetimi ve Siyaset
Bilimi ve Kamu Yönetimi
bölümü mezunları da
başvurabilmektedir**

programına sadece bir yarıyıl 121 öğrenci alması hayret vericidir. Son yıllarda başka üniversitelerimizin de kamu hukuku ve özel hukuk yüksek lisans programlarına 120 öğrenci olmasa da çok yüksek sayıda öğrenciler alındığını duyuyorum. Biri Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde, biri Bordeaux Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde olmak üzere iki defa yüksek lisans yapmış eski bir kamu hukuku yüksek lisans öğrencisi ve keza halen Uludağ Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda ders veren bir öğretim üyesi olarak söylemek isterim ki, 10 kişiden, bilemediniz 20 kişiden büyük sınıflarda hakıyla yüksek lisans dersi yapılması mümkün değildir. Bir yüksek lisans sınıfı 10 kişiden, bilemediniz 20 kişiden ibaret olur. Bir yüksek lisans sınıfının 30 kişi, 40 kişi, 50 kişi, hele 60 kişi olması akıl dışı bir şeydir. 60 kişilik bir sınıfta yüksek lisans eğitimi veriyoruz demek bir aldatmacadan başka bir şey değildir. Dahası bu öğrenciler ders safhasını bitirince tez safhasına geçecektir. Bunca sayıda öğrencinin hazırladığı yüksek lisans tezlerini kaç öğretim üyesi, nasıl yönetecek, bunca tez nasıl ciddi bir şekilde okunup değerlendirilecektir?

Burada şunu belirtmek isteriz ki, Yalova Üniversitesi tarafından 2013-2014 öğretim yılı Güz Dönemi Kamu Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programı'nda baştan ilân edilen kontenjan 30 (otuz), Kamu Hukuku Tezsiz Yüksek Lisans Programı'nda ilân edilen kontenjan 40 (kırk) kişi idi.² Bu kontenjanların nasıl olup da son anda, muhtemelen mülakat günü veya mülakattan sonra artırılabilirdiğini bilmiyorum.

Ben Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'na bir yarıyıl 60 tezli ve 61 tezsiz olmak üzere toplam 121 öğrenci kabul edildiğini duyunca çok şaşırdım ve buna inanmak istemedim. Ama araştırınca bunun doğru olduğunu gördüm. Aslında bu vakianın doğru olmasından öte benim şaşırdığım şey şuydu: Nasıl olur da Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programına 60 tezli, 61 tezsiz yüksek li-

sans öğrencisi başvurmuş olabilir?

Ben Yalova Üniversitesi'ne komşu bir üniversitede, Uludağ Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda ders veren bir öğretim üyesiyim. Normalde Uludağ Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'na Yalova Üniversitesi'nde Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'na göre daha fazla adayın başvurması gerekmez mi? Maalesef öyle değil: Uludağ'daki bizim programımız 2008'de açıldı ve altı yıldır bu programa öğrenci alınmaktadır. İlk önce kontenjanımız beşti; sonra sekiz, daha sonra da 12 oldu. 2008'den bu yana bizim programımıza başvuru sayısı hiçbir zaman kontenjanımızdan fazla olmadı. Hatta bazı yıllar kontenjanımızı dolduramadık.

Niye kamu hukuku alanında yüksek lisans yapmak isteyen öğrenciler Uludağ Üniversitesi'ne değil de Yalova Üniversitesi'ne başvuruyorlar? Ben bu sorunun mantıklı bir cevabını bulamadım ve araştırmaya başladım. Bir ara acaba Yalova Üniversitesi'ni destekleyen bir "grup" mu var; yoksa bu "grup", üyelerine "bu sene herkes Yalova Üniversitesi'nde kamu hukuku yüksek lisansı yapacak" diye emir mi verdi sorusu aklıma geldi!

Bu soruyu araştırırken nihayet Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı giriş sınavının listelerine ulaştım. Hayretle gördüm ki adı geçen programa tam 271 (ikiyüz yetmiş bir) kişi başvurmuş.³ Ben 60 kişiye şaşırıken, 271 kişinin başvurduğunu görünce donup kaldım.

2. İşin Sırrı: Programa Başvuru Koşulları

271 kişi gibi bu kadar yüksek sayıda başvuru yapılmasının bir "sırrı" olmalı. Bu sırrı "Yalova Üniversitesi Lisansüstü Programları'na Öğrenci Kontenjanları ve Başvuru Şartları (2013-2014 Eğitim ve Öğretim Yılı Güz Yarıyılı)" başlıklı ilânı görünce anladım.⁴ Bu ilana göre başvuru koşulları şöyledir:

a) Kamu Hukuku Tezsiz Yüksek Lisans Programının Başvuru Koşulları: ALES sınavına girmiş olma ve keza yabancı dil şartı yoktur. Lisans mezuniyet not ortalaması olarak ise 4 üzerinden 2 veya 100 üzerinden 53 ortalamaya sahip olmak yeterlidir. En hayret verici şart ise şudur: "Bu programa başvurmak için en az dört yıllık eğitim veren herhangi bir yükseköğretim kurumundan mezun olmak gerekmektedir". Yani dört yıllık herhangi bir yükseköğrenim programını bitirmiş olan herkes, hiçbir ayırım yapılmadan Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Tezsiz Yüksek Lisans Programı'na başvurabilmiştir. Unuttuk; tezsiz yüksek lisans öğrencisi olmanın bir şartı daha var: Yıllık 5000 (beş bin) TL kayıt ücreti ödemek.⁵

b) Kamu Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programının Başvuru Koşulları: ALES sınavından 60 almak, lisans mezuniyet not ortalaması olarak ise 4 üzerinden 2,08 veya 100 üzerinden 55 not ortalamasına sahip olmak gerekmektedir. Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'na başvurmak için yabancı dil şartı yoktur. En eleştirilecek başvuru koşulu ise şudur: "Bu programa başvurmak için, Hukuk Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Kamu

Yalova Üniversitesi Abdullah Gül Ormanı açılışı, 16.11.2013

Kamu hukuku bağından iktisatçılar, kamu yöneticileri, ilahiyatçılar, felsefeciler ve tarihçiler üzüm dağıtırken, kamu hukukçuları olup biteni bir köşeden izlemeyi tercih ediyorlar veya izlemek zorunda bırakılıyorlar

Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü mezunu olmak gerekmektedir".⁶

Görüldüğü gibi Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'na başvurmak için hukuk fakültesi mezunu olmaya gerek yoktur. Bu programa İlahiyat Fakültesi, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü mezunları da başvurabilmektedir.

Ben hangi fakülteden veya hangi bölümden mezun olursa olsun, hukuk fakültesi mezunu olmayan bir kişinin kamu hukuku yüksek lisans eğitimi yapabileceğine inanmıyorum. Hukuk bir meslek eğitimidir. Bir meslek alanında lisans eğitime sahip olmayan birisi, nasıl olacak da o alanda uzmanlık eğitimi alabilecektir? İlahiyat fakültesi mezunu birisinin kamu hukuku yüksek lisansı yapması, ziraat fakültesi mezunu birisinin tıp fakültesinde genel cerrahi ihtisası yapması kadar akıl almayacak bir şeydir.

Şimdi Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda bu öğrencilere ders veren öğretim üyelerini görelim:

II. Öğretim Üyeleri

Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda toplam 18 öğretim üyesi ders vermektedir.⁷ Bu öğretim üyeleri, eğitimlerine göre kendi içinde beş gruba ayrılabilir:

a) Kamu Hukukçuları: 4 Kişi.- Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda ders veren toplam 18 öğretim üyesinden sadece dördü kamu hukukçusudur. Bunlar, olması gerektiği gibi hukuk fakültesi mezunu olup, yüksek lisans ve doktoraları kamu hukuku alanında.

b) Özel Hukukçular: 5 Kişi.- Adı geçen programda ders veren 18 öğretim üyesinden beşi özel hukukçudur. Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda ders veren dört kamu hukukçusuna karşı beş özel hukukçunun ders vermesi anlaşılır bir şey değildir. Bu Programda kamu hukukçusundan çok, özel hukukçu öğretim üyesi ders verdiğine göre, bu Üniversite'nin neden

Kamu hukukundaki akademik gerileme giderek yaygınlaşıyor. Belki artık bir “gerileme”den değil, “çöküş”ten bahsetmek daha doğru olur. Üstelik bu “çöküş” gizli bir şekilde değil, hepimizin gözü önünde gerçekleşiyor

Özel Hukuk değil de, Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı açtığı merak konusudur.

c) İİBF/SBF Mezunları: 5 Kişi.- Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda ders veren 18 öğretim üyesinden beşi, İİBF veya SBF mezunudur. Bunlardan üçü kamu yönetimi, birisi maliye, birisi de işletme mezunudur. Bu kişilerden birisinin doktora malî hukuk alanında. Diğerlerinin ise yüksek lisans ve doktora hukuk alanında değildir. Bu kişilerin neden Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda ders verdikleri ve hatta neden Yalova Üniversitesi İİBF kadrolarına değil de, Hukuk Fakültesi kadrolarına atandıkları merak konusudur.

d) İlahiyat Fakültesi Mezunları: 2 Kişi.- Adı geçen programda ders veren 18 öğretim üyesinden ikisi ilahiyat fakültesi mezunudur. Bu kişilerin yüksek lisans ve doktora da ilahiyat alanında.

e) Edebiyat Fakültesi Mezunları.- Adı geçen programda ders veren 18 öğretim üyesinden birisi edebiyat fakültesi tarih bölümü, diğeri de edebiyat fakültesi felsefe bölümü mezunudur.

Şimdi bu bilgileri bir tablo halinde özetleyelim:

* Hukuk fakültesi mezunu olup yüksek lisans ve doktora kamu hukuku alanında olanlar.

** Hukuk fakültesi mezunu olup yüksek lisans ve doktora özel hukuk alanında olanlar.

Tablo: Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programına Ders Veren Öğretim Üyeleri

	Toplam	Ünvanlarına göre
Kamu Hukukçuları*	4	4 Yrd. Doç.
Özel Hukukçular**	5	2 Prof., 1 Doç., 2 Yrd. Doç.
İİBF/SBF Mezunları	5	2 Doç., 3 Yrd. Doç.
İlahiyat Fak. Mezunları	2	2 Yrd. Doç.
Edebiyat Fak. Mezunları	2	2 Yrd. Doç.

Görüldüğü gibi Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda ders veren 18 öğretim üyesinden sadece 4'ü, yani yüzde 22'si kamu hukukçusudur. Geri kalan 14 öğre-

tim üyesi, yani toplam ders veren öğretim üyelerinin yüzde 78'i kamu hukukçusu değildir. Yani Yalova Üniversitesi'nde kamu hukuku yüksek lisans diploması veren öğretim üyelerinin yüzde 78'i zaten verdikleri bu diplomaya kendileri sahip değildir. Bu 14 öğretim üyesinden 5'i özel hukukçudur; 9'u ise hukukçu dahi değildir. Bunlar, kamu yöneticisi, maliyeci, işletmeci, ilahiyatçı, tarihçi ve felsefecidir. Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda ders veren 18 öğretim üyesinden 9'u yani yüzde 50'si hukuk fakültesi mezunu dahi değildir.

Sonuç

Yalova Üniversitesi Enstitüsü'nün yaptığı her şey, belki kontenjanın artırılması dışında, YÖK'ün bilgisi dâhilinde ve izniyle yapılmıştır. Yukarıda verdiğim bilgilerde eleştirilecek bir husus var ise, bu hususların tek sorumlusu Yalova Üniversitesi değil, aynı zamanda YÖK'tür. Eğer Yalova Üniversitesi, YÖK'e yaptığı beyan ve verdiği belgelerin dışında bir şey yapıyorsa, bunu denetlemek ve müeyyidelendirmek yine YÖK'e düşer.

Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'na tezli ve tezsiz olmak üzere bir yarıyılıda toplam 121 öğrencinin kabul edildiğini, bu programa kabul edilmek için hukuk fakültesi mezunu olma şartının aranmadığını ve bu kişilere ders veren 18 öğretim üyesinden sadece 4'ünün kamu hukukçusu olduğunu, bu 18 öğretim üyesinden 9'unun hukuk fakültesi mezunu dahi olmadığını öğrendiğimden beri içim sızlıyor.

Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda ders veren 18 öğretim üyesinden 14'ü, bu programda verdikleri kamu hukuku yüksek lisans diplomasına kendileri sahip değiller. Tabir caiz ise, bunlar başkalarının bağından üzüm dağıtıyorlar. Kamu hukuku bağından iktisatçılar, kamu yöneticileri, ilahiyatçılar, felsefeciler ve tarihçiler üzüm dağıtırken, kamu hukukçuları olup biteni bir köşeden izlemeyi tercih ediyorlar veya izlemek zorunda bırakılıyorlar.

Tekrar hatırlatayım: Burada eleştirdiğim hususların sadece Yalova Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'na özgü olduğu sanılmamalıdır. Bu hususlar, belki daha düşük seviyede de olsa, pek çok üniversitemizin kamu hukuku yüksek lisans programları için de geçerlidir. Kamu hukukundaki akademik gerileme giderek yaygınlaşıyor. Belki artık bir “gerileme”den değil, “çöküş”ten bahsetmek daha doğru olur. Üstelik bu “çöküş” gizli bir şekilde değil, hepimizin gözü önünde gerçekleşiyor.

1-http://yalova.edu.tr/Files/UserFiles/49/GUZ_SONUCLAR/Kamu_Hukuku_Tezli_YL.pdf ; http://yalova.edu.tr/Files/UserFiles/49/GUZ_SONUCLAR/kamu_hukuku_tezsiz_yl.pdf.

2- http://www.yalova.edu.tr/icerik/3128/10361/Files/UserFiles/49/ilan/SBE_2014_GUZ_LANI_yayn.pdf; Link çalışmıyor. Ama aynı sayfaya izleyen linkten ulaşılabilir: <http://ilan.memurlar.net/common/documents/4542/yalovasos.pdf>

3-http://yalova.edu.tr/Files/UserFiles/49/GUZ_SONUCLAR/kamu_hukuku_tezli_yl.pdf; http://yalova.edu.tr/Files/UserFiles/49/GUZ_SONUCLAR/kamu_hukuku_tezsiz_yl.pdf

4- Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Programları Öğrenci Kontenjanları ve Başvuru Şartları (2013-2014 Eğitim Öğretim Yılı

Güz Yarıyılı) <http://ilan.memurlar.net/common/documents/4542/yalovasos.pdf>

5- <http://www.yalova.edu.tr/icerik/3128/10530/sosyal-bilimler-enstitusu-20132014-guz-yariyili-kayit-yenileme-duyurusu.aspx>

6- <http://ilan.memurlar.net/common/documents/4542/yalovasos.pdf>.

7- 2013-2014 eğitim ve öğretim yılı güz döneminde verilen derslere ve bu dersleri veren öğretim üyelerinin isimlerine http://www.yalova.edu.tr/Files/UserFiles/83/kamu_hukuku_tezli_yuksek_lisans_program.docx ten ulaşılabilir. 2012-2013 eğitim ve öğretim yılı bahar döneminde verilen derslere ve bu dersleri veren öğretim üyelerinin isimlerine de http://www.yalova.edu.tr/Files/UserFiles/49/2012-2013_Ders_Programlar/Bahar_yy_ders_program/Kamu_hukuku_tezli.pdf den ulaşılabilir.